

Liturgie voor de (online) viering van zondag **27 juni 2021 om 10.00 uur**
Vierde zondag na Trinitatis, tweede van de zomer

Voorganger: ds. Peter van der Schans
Lector: Titia Krijger-Buikema
Organist: Marjan Klein-Spijker

Viering beschikbaar om:
10.00 uur op www.kerkdienstgemist.nl
Na de dienst ook beschikbaar op www.pgij.nl

Thema: Wat heb je nodig? Een woord, een teken of geloof?

**Protestantse
Kerk**

Protestantse gemeente te IJsselstein

- De Paaskaars brandt
- Orgelspel vooraf
- Welkom door de voorganger

Goede morgen allemaal! Jullie thuis. En jullie hier in de kerkzaal. Met meer mensen dan vorige keren. En we kunnen weer samen zingen.

Dat het allemaal mag bijdragen aan een gezegende dienst!

Laten we ons toewijden aan God, aan elkaar.

AAN HET BEGIN

- Toewijding door stil gebed en kort orgelspel:
- We gaan staan

- Groet en Bemoediging
- We zingen: intochtlied: Psalm 81:4, 5 en 8
- Gebed aan het begin

Dank, Heer,
 dat we hier samen mogen en kunnen zijn.
 Dat we de lofzang gaande kunnen houden
 - samen, oog in oog
 en van mond tot mond.
 We verlangen naar u,
 naar elkaar.
 We komen met van alles en nog wat
 in hoofd en hart.
 En we zijn stil tot U,
 vol verwachting.
 Amen.

- We gaan zitten
- We zingen: Psalm 62:1 en 5
- Smeekebed, besloten met het gezongen: *'Heer, ontferm U!'*

Here God,
 er zijn vaak dingen
 die we niet begrijpen.
 Waarom kunnen politici niet over hun eigen belangen heen stappen
 en tot een betrouwbare regering komen in deze spannende tijden?
 Waarom kunnen we mensen in de kantlijn niet een betrouwbaar bestaan geven?
 Waarom is er zoveel armoede en geweld?
 Waarom zoveel misleidende berichten?
 Waarom een kind dat ernstig ziek is en soms zelfs sterft?
 Waarom een dierbare zomaar uit het leven weggerukt?
 O God!
 We zeggen zo vaak "Waarom?"
 en we kunnen de antwoorden niet vinden.
 Help ons
 in U te geloven
 zelfs als we niets
 van U begrijpen.
 Geef ons
 het vertrouwen
 en het geloof
 dat we nodig hebben.
 Zo bidden en zingen we samen:
 ...

- We zingen: Lied 713:1

DIENST VAN HET WOORD

- Gebed om de opening van het Woord

Here God!
 Laat het goede, blijde nieuws vanmorgen klinken.

Hier in ons midden en bij al wie met ons verbonden is.
Dat uw woorden bij ons mogen doordringen en landen.
Dat ze ons overtuigen.
Dat we u op uw woord geloven.
En dat het ons tot heil zal zijn.
Amen.

- Moment voor de kinderen

Als je dorst hebt...Jezus gaat in gesprek met een Samaritaanse vrouw. Hij zegt dat je nooit meer dorst krijgt als je drinkt van het water dat Hij geeft.

Ik heb plaatjes van verschillende soorten drinken opgezocht.

En je ziet ze op de schermen. Kijk maar mee.

- Welk drinken vinden jullie het lekkerst?
 - Als je ontzettend veel dorst zou hebben, welk drinken zou je dan kiezen?
 - Wat zou de dorst het best lessen?
 - Staat er drinken tussen waarvan je nooit meer dorst krijgt als je daar van gedronken hebt?
- Jezus zegt dat je nooit meer dorst krijgt als je drinkt van het water dat Hij geeft. Wat Jezus daarmee bedoelt, kun je ontdekken in het *Tussenspelletje* dat weer is rondgestuurd.

En voor jullie brandt ook de lantaarn hier in de kerk.

Dan dit schema voor de lezingen uit.

De komende tijd zullen we uit het evangelie van Johannes lezen.

Ik schrijf er ook over in *Samenspel*.

Als je zo wat langer bezig bent met de verhalen uit één evangelie, dan raak je wat thuis in zo'n evangelie.

Dan ga je verbanden zien.

Ik laat daarvan nu al iets zien in dit schema.

Het is een soort schilderij met drie panelen.

En het gaat over de eerste hoofdstukken uit Johannes. Hoofdstuk 2, 3 en 4.

(kortere versie)

Kana 1 >> Bruiloft	Jeruzalem	Kana 2 >> Hoveling
a. Kana in Galilea Derde dag Het eerste teken 2:11 b. Speelt na terugkeer van Jezus uit Judea c. Band met Kafarnaüm 2:12 d. Vraag moeder	Jeruzalem: 1. Jeruzalem: Gesprek met joodse leraar man 2. Samaria: gesprek met Samaritaanse vrouw	a. Kana in Galilea Derde dag Het tweede teken 4:54 b. Speelt na terugkeer van Jezus uit Judea c. Band met Kafarnaüm 4:46 d. Vraag vader

(uitgebreide versie)

Bruiloft	Jeruzalem	Hoveling
a. Kana in Galilea >> Kana 1 Derde dag Het eerste teken 2:11 b. Speelt na terugkeer van Jezus uit Judea (centrum van orthodoxie) c. Band met Kafarnaüm 2:12 d. Vraag moeder <ul style="list-style-type: none"> • Schijnbare afwijzing door Jezus 2:24 en 4:48 • Vragenstellers houden vol: 2:5 en 4:49 • Jezus spreekt een enkel woord: 2:8 en 4:50 • bedienden / dienaren bemiddelen 2:7 en 4:51 • teken loopt uit op geloof bij leerlingen en bij gezin vader: 2:11 en 4:53 	Jeruzalem: 3. Jeruzalem: Gesprek met joodse leraar man 4. Samaria: gesprek met Samaritaanse vrouw	Kana in Galilea >> Kana 2 Derde dag Het tweede teken 4:54 b. Speelt na terugkeer van Jezus uit Judea (centrum van orthodoxie) c. Band met Kafarnaüm 4:46 d. Vraag vader <ul style="list-style-type: none"> • Schijnbare afwijzing door Jezus 2:24 en 4:48 • Vragenstellers houden vol: 2:5 en 4:49 • Jezus spreekt een enkel woord: 2:8 en 4:50 • bedienden / dienaren bemiddelen 2:7 en 4:51 • teken loopt uit op geloof bij leerlingen en bij gezin vader: 2:11 en 4:53

- Eerste Schriftlezing: Johannes 4:43-54 (NBV)

⁴³Na die twee dagen trok Jezus verder naar Galilea, ⁴⁴want hij had zelf gezegd dat een profeet in zijn vaderland niet wordt geëerd. ⁴⁵Toen hij in Galilea kwam, ontvingen de mensen hem gastvrij; ze hadden alles gezien wat hij op het feest in Jeruzalem gedaan had, want daar waren ze zelf bij geweest. ⁴⁶Hij ging in Galilea weer naar Kana, waar hij van water wijn had gemaakt. Er was daar een hoveling uit Kafarnaüm wiens zoon ziek was. ⁴⁷Omdat hij gehoord had dat Jezus uit Judea naar Galilea was teruggekeerd, was hij naar hem toe gekomen, en nu vroeg hij of Jezus mee wilde gaan om zijn zoon, die op sterven lag, te genezen. ⁴⁸Jezus zei tegen hem: ‘Als jullie geen tekenen en wonderen zien, geloven jullie niet!’ ⁴⁹Maar de hoveling drong aan: ‘Heer, ga toch mee, voordat mijn kind sterft.’ ⁵⁰‘Ga maar naar huis,’ zei Jezus, ‘uw zoon leeft.’ De man geloofde wat Jezus tegen hem zei en ging weg. ⁵¹En terwijl hij nog onderweg was, kwamen zijn dienaren hem al tegemoet om te zeggen dat zijn kind in leven was. ⁵²Hij vroeg hun sinds wanneer het beter met hem was gegaan. Ze zeiden: ‘Gisteren, een uur na de middag, is de koorts verdwenen.’ ⁵³De vader beseftte dat dat het moment was dat Jezus tegen hem gezegd had: ‘Uw zoon leeft.’ Hij kwam tot geloof, hij en al zijn huisgenoten. ⁵⁴Dit deed Jezus toen hij uit Judea naar Galilea was teruggekeerd; het was zijn tweede wonderteken.

- We zingen: ‘*De hemel is de mens zo ver nog niet*’ (van Alfred C. Bronswijk, op de melodie van Lied 221)

1. De hemel is de mens zo ver nog niet.
 De schepping ligt niet tevergeefs te wachten.
 Op aarde woont niet louter het verdriet.
 De wereld is geen akker vol met klachten.
 Want om ons heen spelt God het nieuwe lied
 van liefde, méér dan wij hier ooit verwachtten.

2. De liefde heeft hier onder ons gewoond.
 Zijn handen deelden zegen en verzachtten
 de zuchten, die in stilte uitgestroomd
 als vragen, onvoltooid op antwoord wachten.
 Hij is het water en is ook het brood,
 het licht van leven in de doodse nachten.

3. In Hem heeft God zichzelf nabij gemaakt,
 de schepping tastbaar doel en zin gegeven,
 de aarde in genade aangeraakt,
 de wereld met een lofgedicht omgeven.
 Ik adem op: bevrijdt en nieuw ontwaakt
 schenk ik, U, God, in Christus heel mijn leven.

- Tweede Schriftlezing: Handelingen 9:36-43 (NBV)

³⁶In Joppe woonde een leerlinge die Tabita heette, in onze taal is dat Dorkas. Ze deed veel goeds voor anderen en gaf vaak aalmoezen. ³⁷Maar juist in die tijd werd ze ziek en stierf. Ze werd gewassen en in het bovenvertrek opgebaard. ³⁸Omdat Lydda dicht bij Joppe ligt, stuurden de leerlingen, die gehoord hadden dat Petrus daar was, twee mannen naar hem toe met het dringende verzoek om direct bij hen te komen. ³⁹Petrus ging meteen met hen mee. Na zijn aankomst werd hij naar het bovenvertrek gebracht, waar de weduwen om hem heen kwamen staan en hem huilend de tunica's en mantels lieten zien die Dorkas nog maar pas gemaakt had. ⁴⁰Petrus stuurde iedereen weg, waarna hij knielde om te bidden. Na het gebed draaide hij zich om naar het lichaam en zei: 'Tabita, sta op!' Ze opende haar ogen, en toen ze Petrus zag ging ze rechtop zitten. ⁴¹Hij nam haar bij de hand en hielp haar overeind, en toen hij de heiligen en de weduwen weer binnengeroepen had, liet hij hun zien dat ze weer leefde. ⁴²Dit voorval werd in heel Joppe bekend en velen gingen in de Heer geloven. ⁴³Petrus bleef nog enige tijd in Joppe, bij Simon, een leerlooier.

- We zingen: Lied 938

- Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

We krijgen aan alle kanten nieuws op ons af. De krant, radio en TV, de sociale media, getuigenissen van mensen om ons heen. Betaald en onbetaald nieuws. Gevraagde en ongevraagde berichten. Maar het wordt wel steeds moeilijker om betrouwbaar nieuws te onderscheiden van onbetrouwbaar nieuws. Zeker het laatste jaar hebben we te maken met fake news, met deepfakes en met complottheorieën. Vaak gaat het om foutieve of misleidende informatie.

Fake news was aanvankelijk alleen nepnieuws. Maar inmiddels is het al breder: als mensen het ergens niet mee eens zijn of het politieke standpunt niet delen, dan wordt het ook fake news genoemd.

Deepfake is een techniek voor het samenstellen van menselijke beelden op basis van kunstmatige intelligentie. De software maakt de creatie of manipulatie van beelden, audio en teksten mogelijk. Zo kan je mensen de meest gekke dingen laten zeggen. Wie een beetje kan monteren komt een heel eind. En als je dan ook nog de juiste kanalen voor verspreiding weet te benutten, kan het heel veel onrust zaaien.

Complottheorieën waren er al langer. Maar in de tijd van corona lijken ze sterker geworden te zijn. Men vermoedt een geheime samenwerking tussen bepaalde mensen met een kwaadaardig doel. Bijv. rond de aanpak van corona. Alsof bepaalde mensen de wereld in hun macht proberen te krijgen via de maatregelen om corona te bestrijden. En ons van onze vrijheid willen gaan beroven. En de mainstream media gaan daar in mee.

Overigens is er in deze tijd ook veel wantrouwen en achterdocht tegen wetenschappers en dragers van gezag: politici, managers, tot zelfs hulpverleners, bewaarders van de openbare orde, rechters, e.d.

Wie kun je vertrouwen? Wie kun je geloven? Dat is echt heel moeilijk geworden. En je kunt er helemaal gek door gemaakt worden.

Gelukkig bleek pas geleden uit onderzoek: *“Het vertrouwen in het nieuws is onder de meeste Nederlanders het afgelopen jaar verder toegenomen.”* Dat schrijft het Commissariaat voor de Media (in het [Digital News Report Nederland 2020](#), dat het samen met het Reuters Institute for the Study of Journalism opstelde.). Enkel in de jongste doelgroep (18 tot 24 jaar) is het vertrouwen gedaald, meldt het commissariaat. Los van het vertrouwen in het nieuws namen de zorgen over wat echt of nep is op internet dit jaar aanzienlijk toe.

En dan sta ik hier om de blijde boodschap te verkondigen. Om het goede nieuws over God te vertellen. Hoe God mensen het leven wil geven, daar waar de dood toeslaat.

Hoe betrouwbaar is dat nieuws? Met welk gezag kan ik dat vertellen? Wat heb je nodig om dat mee te maken? Om wat ik de kernactiviteit van God noem te ontdekken? Om mee te maken waar het hart van Gods liefde opgaat? Liefde die sterker is dan de dood.

Het begint bij mezelf. Dat ik zelf gaandeweg door de tijd heen geraakt ben door God, door Jezus, door de Geest. Dat je in je eigen leven meemaakt dat God je draagt door nood en dood heen. Als jij er niet meer bij kan met je hoofd; als je hart gebroken is; als je met lege handen staat – dan is daar God zij dank die liefde, die redding, dat opbeurende van de andere kant.

Ik kan dat allemaal niet bewijzen. Dat is een kwestie van vertrouwen. Ik sta hier kwetsbaar en met aarzeling en twijfel. Maar toch is daar die basis van vertrouwen door God gelegd.

Wat vertelt Johannes in dit verband?

Hij laat horen, dat Jezus weer naar Kana gaat. Daar waar hij van water wijn had gemaakt. In Kana was een hoveling uit Kafarnaüm. Hij is in dienst van koning Herodes Antipas, de viervorst van Galilea. En hij is een burgerlijk ambtenaar, misschien een douane beambte. Hij had een afstand van een kilometer of 25 afgelegd om bij Jezus te komen. En juist om de aanwezigheid van Jezus was hij naar Kana gegaan.

De man vroeg Jezus om zijn zoon die op sterven lag te genezen.

Jezus komt daarop met een wat heftig klinkende reactie. Die is niet alleen voor de hoveling, maar ook voor anderen om hem heen. *“48 Jezus zei tegen hem: ‘Als jullie geen tekenen en wonderen zien, geloven jullie niet!’”* Jezus lijkt te veronderstellen, dat er pas sprake is van geloven als er tekenen en wonderen zijn. Als er een soort van bewijzen gegeven moeten worden. *“Ja, als jij dit of dat doet, dan willen we wel geloven. Als het aparte en bijzondere getoond wordt, dan willen we misschien wel op gang komen.”* Dat is blijkbaar iets van toen. En het is, denk ik, ook wel iets van vandaag.

De hoveling dringt aan: *“Ga alsjeblieft mee!”* Ja, wat wil je als je kind op sterven ligt. Of als een dierbare je dreigt te ontglippen. Dan wil je van alles proberen om dat te voorkomen. Dan haal je alles uit de kast. De man is niet voor niets naar Kana gegaan.

Jezus doet het anders. Hij zegt eenvoudig weg tot de hoveling: *“‘Ga maar naar huis’, zei Jezus, ‘uw zoon leeft.’”*

De hoveling gaat naar huis. De vader gaat naar zijn zieke zoon terug. Met wat? Met een woord, een woord van Jezus. Met een opdracht en met een belofte: Ga! Je zoon leeft. De vader gaat opgewekt weg.

Eerst was daar Nikodemus, een vertegenwoordiger van de orthodoxie. Het lijkt er op dat hij niet verandert door het nachtelijke gesprek met Jezus. Dan is daar de Samaritaanse vrouw, een

grensganger bij niemand thuis. Ze komt bij de bron tot geloof. En de hele stad mag het goede nieuws horen. En nu is daar de hoveling uit Kafarnaüm, Galilea. Hij gelooft Jezus op zijn woord en op afstand, nog voor hij iets gezien heeft. Later blijkt dat zijn zoon genezen is op het moment dat Jezus zijn woorden sprak. En de hoveling bekeert zich, met zijn gezin.

Het is de derde dag, net als eerder in Kana. De dag van de opstanding. Je zoon leeft. Tot drie keer toe klinkt dat in het verhaal (4:50,51,53): je zoon leeft! Dankzij Jezus is de zoon ontsnapt aan de dood. Jezus stáát voor het leven en weet de dood voor te blijven. In hem wint het leven van de dood. Opvallend genoeg is de lijfelijke aanwezigheid van Jezus niet nodig. Dat zie je hier in het evangelie. Je leest er ook over in Handelingen. Dan is Jezus er niet meer bij. Althans niet zelf. Dan mag Petrus in naam van Jezus, met het gezag van Jezus Dorkas uit de dood doen opstaan. De mogelijkheden van Jezus zijn overgedragen op zijn leerlingen. En dan gaat het ook verder op de gemeente, ja – zelfs op ons.

Wat hebben we nodig? Een woord? Een teken? Geloof?

De koninklijke man gelooft zo maar, nog voor hij iets gezien heeft. Een woord op afstand is voor hem genoeg. Hij heeft geen tekenen en wonderen nodig (4:48). Hij gelooft onvoorwaardelijk en in den blinde (4:50 en 53). De bruiloft eerder in Kana viel niet dood, maar kon opleven. Hersteld worden. En nu weer: geen dood in de pot. Maar herstel, opstanding. Leven.

Uiteindelijk draait het om geloof, om vertrouwen. Johannes laat zien hoe dat bij de hoveling gaat. Eerst hoort hij over Jezus (1). Dan gaat hij naar hem toe (2). Dan betreft hij Jezus bij zijn leven. Laat Jezus zijn metgezel zijn (3). En tenslotte vertrouwt hij Jezus op zijn woord (4).

Dat is ook voor ons het enige wat we hebben: zijn woord. Het gaat om overgave aan dat woord. Om vertrouwen geven aan dat woord. Om die boodschap betrouwbaar laten zijn. Laten we het goede nieuws van Jezus geloven op zijn woord.

Er is in het verhaal iemand die onvoorwaardelijk geloof heeft in de trouw van God. Dat geloof schenkt leven. Het woord van Jezus: *'Ik ben er'* – dat is een betrouwbaar woord, een belofte. Het betekent heil, genezing, leven.

Dat geloof ik. Daar vertrouw ik op.

(Voor mij is geloven,
een gedicht)

*voor mij is geloven: zoeken
tasten, doen soms tegen jezelf in
gaan in verwondering
cirkelen om een geheim
dromen van een vergezicht
Ik geloof, ik hoop, ik verwacht
een gemeente, die samen op weg is
mensen, overal
niet leven om zichzelf
maar om de wereld
ik wil roepen tegen het onrecht.
Ik geloof in de ruimte,
waarin God geloofd wordt.*

*Ik geloof dat ik mijn bestaan van
God geleend heb
Met vallen en opstaan geloof ik*

zoekend
 tastend
 delend
 bouwend
Ik geloof, maar ik twijfel
ik twijfel, maar ik geloof.

Amen.

- Meditatief moment: orgelspel:
- We zingen: Lied 713:2 en 4

DIENST VAN HET ANTWOORD

- Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader

Dankgebed

(Heling. Bij Johannes 4,43-52. Een gebed om woorden van heling en vertrouwen)

Voorbeden:

God van gerechtigheid, houd ons stil
 wanneer we woorden dreigen te spreken
 van uitsluiting, boosheid of vooroordeel.
 Leer ons eerst de wonden in ons eigen hart
 onder ogen te komen.

God van rechtvaardigheid, open onze mond
 om te spreken over onrecht, haat en onderdrukking.
 Om niet alleen op te komen voor onszelf,
 maar ook woorden te spreken
 die anderen bevrijden en helen.

God van kracht, houd ons stil
 zodat we respectvol kunnen luisteren
 naar de pijn van een ander
 zonder te proberen het te verzwakken of te repareren,
 zodat we echt bij de ander aanwezig zullen zijn.

God van macht, open onze mond,
 zodat we de geschenken van onze taal zullen delen
 en tot hen bevrijdende woorden van steun,
 warmte en versterking spreken.
 Laat ons zo een glimp zijn
 van uw liefde voor de ander in zijn nood.

God van liefde, in de stilte van ons hart
 geef ons woorden van welkom,
 aanvaarding en vernieuwing,
 zodat wanneer we spreken het woorden van U zullen zijn.

Uit de gemeente:

Stil gebed

God van vreugde,
 open onze mond voor lofprijzing
 om het leven met elkaar te vieren,
 en het als een danklied
 voor de rijkdom van de schepping te laten zijn,
 zodat in ons spreken
 uw zegen op het goede leven
 door ons heen zal klinken.

Onze Vader

Onze Vader die in de hemelen zijt,
 uw Naam worde geheiligd;
 uw Koninkrijk kome;
 uw wil geschiede
 gelijk in de hemel alzo ook op aarde.
 Geef ons heden ons dagelijks brood,
 en vergeef ons onze schulden,
 gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren,
 en leid ons niet in verzoeking
 maar verlos ons van de boze.
 Want van u is het Koninkrijk
 en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.
 Amen.

- Delen van de bloemengroet
- Inzameling van de gaven:
 - 1^e collecte: Stichting Urgente Noden Lekstroom
 - 2^e collecte: College van Kerkrentmeesters

Omdat we niet kunnen collecteren in de eredienst vragen we u om uw collecte digitaal bij te dragen. We doen dat in het volle besef van onzekerheden bij gemeenteleden, ook op financieel gebied. Twee manieren om uw bijdrage te doen:

- U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening van het College van Diakenen: NL43 RABO 0159 278 325 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente IJsselstein
- U kunt bijdragen via deze QR code.

Wij danken u van harte voor uw gift!
 Namens het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters:
 Jannie Schimmel en Daniëlle van den Houten.

AAN HET EINDE

- We zingen: slotlied (staande): Lied 910:1 en 2
- Uitzending en Zegen

(Om zegen voor elkaar)

God zendt ons nu op weg
als mensen die geloven,
die banden kunnen smeden,
die grenzen overschrijden,
die mildheid kunnen brengen,
die troosten en nabij zijn,
die vreugde kunnen geven,
die broeder en zuster durven zijn,
die leven kunnen geven
en opstanding teweeg kunnen brengen.

God zendt ons nu op weg
als mensen die vertrouwen,
de toekomst van leven tegemoet.

En Hij zal er zijn
en met ons gaan.

Amen.

- We zingen: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)

- Orgelspel